

СТАНОВИЩЕ

от доц. д.н. Стоил Мавродиев,

върху дисертационния труд
на тема:

„ТРЕВОЖНОСТ И СИМПТОМИ НА ИЗТОЩЕНИЕ КАТО ПОСЛЕДИЦИ ОТ ЕЛЕКТРОННОТО ОБУЧЕНИЕ. СРАВНИТЕЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ МЕЖДУ УЧЕНИЦИ В НОРМА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ В ГЪРЦИЯ“ за присъждане на ОНС „доктор“, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“

автор: **Константинос Пардалис**

1. Нормативни основания за рецензия на дисертационния труд.

Представените ми документи по защитата на ОНС „доктор“ на Константинос Пардалис (дисертационен труд, автореферат, списък на публикации, справка - проверка за липса на плагиатство чрез софтуера Turnitin) отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемането на академични длъжности в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

2. Общ преглед на дисертацията - структура и съдържателни компоненти.

Дисертацията е структурирана в следните части – Въведение, Теоретични възгледи, Изследователска програма, Анализ на резултатите, Обсъждане на резултатите, Заключение, Приноси-Препоръки. Написана е на 190 страници и включва 93 таблици и 10 фигури. Цитираната литература обхваща 146 заглавия. Основните глави на настоящия труд включват съответно:

Теоретични подходи към различните видове тревожни разстройства, включително разстройство при раздяла, генерализирано тревожно разстройство, паническо разстройство, посттравматично стресово разстройство, специфични фобии и обесивно-компулсивното разстройство. Особено внимание се поставя на измерването и оценката на тревожността при децата, при което се използват различни скали като скала за детска тревожност, многоизмерна скала за тревожност за деца, скала за социална тревожност и училищна тревожност. Също така се разглеждат ефектите от емоционално изтощение, умора и бърнаут, като се представят техники за тяхното установяване и популярни скали за измерването на тези състояния.

Представена е методологията и дизайна на изследването. Също така целта, задачите, хипотезите, извадката, стратегията за събиране на данни и анализ. Представяне на резултатите от изследването и техниките за анализ, както и обособени части отнасящи се до изследването, анализа и обяснението на резултатите от изследването, установяващи дали целта и задачите на изследването

са постигнати, както и дали поставените изследователски хипотези са потвърдени или не.

Константинос Пардалис изследва симптомите на тревожност и изтощение като последици от електронното обучение и се опитва да сравни гимназисти с нормално развитие и ученици със специални образователни потребности. Основната хипотеза на дисертацията е, че съществува статистически значима разлика в тревожността и симптомите на изтощение, като последици от електронното обучение на учениците със специални образователни потребности в сравнение с учениците с нормално развитие. За по-ефективно провеждане на изследването и надеждна обработка на резултатите от него, е проведено количествено изследване с помощта на подходящо разработен въпросник сред ученици от гимназиален курс в Гърция. В изследването участват ученици със специални образователни потребности и ученици с обичайно развитие, за да се направи съответното сравнение между двете групи.

Проучването е проведено с помощта на количествени и качествени методи за събирането на информация по отношение на изследваните характеристики. Използваният изследователски инструмент е подходящо структуриран въпросник, състоящ се от общо 39 въпроса и разделен на пет части. Част А се състои от пет въпроса за личните данни на участниците (възраст, пол, ниво на образование, специални образователни потребности, диагноза). В част Б оценява компютърната тревожност като цяло. В част В има 11 айтема за оценка на курсовете за електронно обучение от учениците. В част Г се оценява тревожността от електронното обучение. Накрая, в част Д се оценява изтощението и умората от електронното обучение и скала за изтощение и умора.

Глава първа показва, че докторантът се ориентира в понятийния апарат, в съответните теоретичните концепции и демонстрира умение да систематизира и анализира.

Във втора глава докторантът аргументира избора на инструментален апарат включващ конкретни качествени и количествени методи и представя изследователската програма.

В глава трета са представени резултатите от проведеното изследване и са интерпретирани установените зависимости по посока потвърждаване или отхвърляне на заложените хипотези.

3. Актуалност на научния проблем

Намирам избраната от Константинос Пардалис тема за актуална и значима предвид факта, че този възрастов период от развитието на човека има биологично начало и психологически край, който е неразривно свързан с физическото, когнитивното и емоционалното развитие. Основната хипотеза на настоящето изследване е, че съществува статистически значима разлика в тревожността и симптомите на изтощение като последици от електронното обучение на

учениците със специални образователни потребности в сравнение с учениците с нормално развитие. Несъмнено темата е актуална, защото децата и младежите често се оплакват от соматични симптоми, за които не може да се идентифицира медицинска причина. Тези симптоми са често срещани при тревожност. Изследователите и клиницистите стават все по-загрижени за важноста на тревожните разстройства при младежите в план на негативните социални и академични резултати, както и вероятността за лош адаптивен преход към периода на зрелостта. Друга сериозна реакция на стрес е академичното изтощение и изгаряне, което се дължи на постоянните усилия на учениците да се справят с високите очаквания. Изследователска програма е представена подробно и в съответствие със стандартите за провеждане на подобно проучване, като целта на Константинос Пардалис иска да установи наличие на статистически значима разлика в тревожността и симптомите на изтощение като последици от електронното обучение на учениците със специални образователни потребности в сравнение с учениците с нормално развитие.

4. Оценка на резултативната част от дисертационното изследване

Анализът на резултатите от отговорите на участниците в изследването е извършен във софтуерен пакет за статистически анализ – SPSS Statistics на IBM. Изследването на тревожността и симптомите на изтощение като последици от електронното обучение е осъществено с помощта на надеждни, валидни и адаптирани инструменти за измерване:

Установява се, че възрастта оказва значително влияние върху променливата "Оценка на електронното обучение". По-конкретно, учениците на възраст 18-19 години оценяват електронното обучение по-високо, а учениците на възраст 12-13 години - по-ниско. Така че може да се каже, че по-малките ученици оценяват по-ниско електронното обучение като цяло. От друга страна, не съществува значима връзка между възрастта и другите изследвани променливи.

Що се отнася до пола, има значително влияние върху променливите "Оценка на електронното обучение" и "Тревожност от електронното обучение". По-специално, установява се, че момчетата оценяват електронното обучение по-високо от момчетата, а също и че са по-малко притеснени от него. Що се отнася до нивото на образование, въпреки че има някои малки разлики, няма статистически значими връзки с изследваните променливи.

По отношение на основната хипотеза на изследването, че има статистически значима разлика в тревожността и симптомите на изтощение като последици от електронното обучение на учениците със специални образователни потребности в сравнение с учениците с нормално развитие, се откриват някои интересни резултати. По-специално, откриват се статистически значими връзки с оценката на електронното обучение и с тревожността при е-обучение. Изглежда, че учениците със специални образователни потребности оценяват електронното

обучение по-негативно, отколкото учениците с типично развитие, а също така изглежда, че те са по-притеснени от него за разлика от учениците със специални образователни потребности.

5. Приноси и новаторски моменти на дисертацията

Смятам, че Константинос Пардалис чрез настоящото изследване, проучващо наличие статистически значима разлика в тревожността и симптомите на изтощение като последици от електронното обучение на учениците със специални образователни потребности в сравнение с учениците с нормално развитие, притежава иновативен характер и откривам следните приносни моменти:

Изследването доказва, че учениците със специални образователни потребности имат повече симптоми на тревожност в резултат на електронното обучение.

Вторият принос към науката също е свързан с установяването на факта, че учениците със специални образователни потребности, оценяват електронното обучение по-негативно от учениците с типично развитие.

Доказва се констатацията, че оценката на електронното обучение се различава в зависимост от възрастта на учениците, като по-малките ученици го оценяват по-негативно.

Доказва се, че оценката на електронното обучение се различава в зависимост от пола на учениците, като момчетата го оценяват по-негативно.

6. Заключение

В заключение изразявам мнение, че дисертационният труд на тема: „Тревожност и симптоми на изтощение като последици от електронното обучение. Сравнително изследване между ученици в норма и ученици със специални образователни потребности в Гърция“ отговаря на всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Давам своя положителен вот за присъждането на докторант Константинос Пардалис научната и образователна степен „доктор“ по ПН 3.2. Психология, Докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“.

Дата: 10.06.2024 г.
Благоевград

Изготвил становището:
/доц. д.н. С. Мавродиев/

OPINION

by Assoc. Prof. Stoil Mavrodiev, Ph.D., D.Sc. on the dissertation

on the subject:

"ANXIETY AND SYMPTOMS OF EXHAUSTION AS CONSEQUENCES OF E-LEARNING. COMPARATIVE STUDY BETWEEN HIGH SCHOOL STUDENTS WITH NORMAL DEVELOPMENT AND SPECIAL EDUCATION NEEDS IN GREECE"

for the award of Educational and Scientific Degree "Doctor", PhD program

"Pedagogical and Age Psychology"

author: Konstantinos Pardalis

1. Normative grounds for review of the dissertation work.

The documents presented to me for the defense of the Educational and Scientific Degree "Doctor" of Konstantinos Pardalis (dissertation, abstract, list of publications, reference - check for the absence of plagiarism through the Turnitin software) meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in R. Bulgaria and the Regulations for its implementation, as well as the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and holding academic positions at South-West University "Neofit Rilski".

2. General overview of the dissertation - structure and content components.

The dissertation is structured in the following parts – Introduction, Theoretical views, Research program, Analysis of results, Discussion of results, Conclusions, Contributions-Recommendations. It is written on 190 pages and includes 93 tables and 10 figures. The cited literature covers 146 titles. The main chapters of the present work include, respectively:

Theoretical approaches to various types of anxiety disorders, including separation disorder, generalized anxiety disorder, panic disorder, post-traumatic stress disorder, specific phobias, and obsessive-compulsive disorder. Particular emphasis is placed on

the measurement and assessment of anxiety in children, using various scales such as the Children's Anxiety Scale, the Multidimensional Anxiety Scale for Children, the Social Anxiety Scale and the School Anxiety Scale. It also examines the effects of emotional exhaustion, fatigue, and burnout, presenting techniques for their detection and popular scales for measuring these conditions.

The methodology and design of the study are presented. Also the purpose, objectives, hypotheses, sample, data collection and analysis strategy. Presentation of the research results and analysis techniques, as well as separate parts related to the research, analysis and explanation of the research results, establishing whether the aim and objectives of the research were achieved, as well as whether the research hypotheses were confirmed or not.

Konstantinos Pardalis investigates symptoms of anxiety and burnout as consequences of e-learning and tries to compare high school students with normal development and students with special educational needs. The main hypothesis of the thesis is that there is a statistically significant difference in anxiety and burnout symptoms as consequences of e-learning in students with special educational needs compared to students with normal development. For a more efficient conduct of the research and reliable processing of its results, a quantitative study was conducted with the help of an appropriately developed questionnaire among high school students in Greece. Students with special educational needs and students with normal development participate in the study in order to make the appropriate comparison between the two groups.

The study was conducted using quantitative and qualitative methods for the collection of information regarding the studied characteristics. The research instrument used is a suitably structured questionnaire consisting of a total of 39 questions and divided into five parts. Part A consists of five questions about the participants' personal data (age, gender, level of education, special educational needs, diagnosis). Part B assesses computer anxiety in general. Part C has 11 items for student evaluation of e-learning courses. Part D assesses e-learning anxiety. Finally, part E assesses burnout and fatigue from e-learning and a burnout and fatigue scale.

Chapter one shows that the doctoral student orients himself in the conceptual apparatus, in the relevant theoretical concepts and demonstrates the ability to systematize and analyze.

In the second chapter, the doctoral student argues for the choice of an instrumental apparatus including specific qualitative and quantitative methods and presents the research program.

In chapter three, the results of the conducted research are presented and the established dependencies are interpreted in the direction of confirming or rejecting the established hypotheses.

3. Relevance of the scientific problem

I find the theme chosen by Konstantinos Pardalis to be relevant and relevant given the fact that this age period of human development has a biological beginning and a psychological end that is inextricably linked to physical, cognitive and emotional development. The main hypothesis of the current study is that there is a statistically significant difference in anxiety and burnout symptoms as a consequence of e-learning in students with special educational needs compared to students with normal development. Undoubtedly, the topic is relevant because children and young people often complain of somatic symptoms for which no medical cause can be identified. These symptoms are common with anxiety. Researchers and clinicians are increasingly concerned about the importance of anxiety disorders in youth in terms of negative social and academic outcomes, as well as the likelihood of a poor adaptive transition into adulthood. Another serious stress response is academic exhaustion and burnout, which results from students' constant efforts to cope with high expectations. A research program is presented in detail and in accordance with the standards for conducting such a study, with the objective of Konstantinos Pardalis seeking to establish the presence of a statistically significant difference in anxiety and burnout symptoms as a consequence of e-learning in students with special educational needs compared to students with normal development.

4. Evaluation of the resulting part of the dissertation research

The analysis of the results of the responses of the research participants was carried out in a software package for statistical analysis - SPSS Statistics of IBM. The study of anxiety and burnout symptoms as consequences of e-learning was carried out using reliable, valid and adapted measurement instruments:

Age was found to have a significant effect on the variable "Evaluation of eLearning". Specifically, 18-19-year-old students rate e-learning higher, and 12-13-year-old students rate it lower. So it can be said that younger students rate e-learning lower in general. On the other hand, there is no significant relationship between age and the other variables studied.

Regarding gender, there is a significant effect on the variables "Evaluation of e-learning" and "Anxiety about e-learning". In particular, girls were found to value e-learning more than boys, and also to be less anxious about it. Regarding the level of education, although there are some small differences, there are no statistically significant relationships with the studied variables.

Regarding the main hypothesis of the study, that there is a statistically significant difference in anxiety and burnout symptoms as consequences of e-learning for students with special educational needs compared to students with normal development, some interesting results are found. In particular, statistically significant relationships were found with e-learning evaluation and with e-learning anxiety. Students with special educational needs seem to evaluate e-learning more negatively than typically developing students, and they also seem to be more anxious about it than students with special educational needs.

5. Contributions and innovative moments of the dissertation

I believe that Konstantinos Pardalis, through the present study, investigating the presence of a statistically significant difference in anxiety and burnout symptoms as a consequence of e-learning for students with special educational needs compared to students with normal development, has an innovative character and I find the following contributing points:

The research proves that students with special educational needs have more symptoms of anxiety as a result of e-learning.

The second contribution to science is also related to the establishment of the fact that students with special educational needs evaluate e-learning more negatively than students with typical development.

The finding that the evaluation of e-learning differs depending on the age of the students is proven, with younger students evaluating it more negatively.

The evaluation of e-learning is shown to differ depending on the gender of the students, with boys evaluating it more negatively.

6. Conclusion

In conclusion, I express the opinion that the dissertation on the topic: "Anxiety and burnout symptoms as consequences of e-learning. A comparative study between students in the norm and students with special educational needs in Greece" meets all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Development of the Academic Staff at the Neofit Rilski Secondary School. I give my positive vote for the awarding of doctoral student Konstantinos Pardalis the scientific and educational degree "doctor" under Professional direction 3.2. Psychology, Doctoral Program "Pedagogical and Age Psychology".

10.06.2024

Prepared the opinion:

/Assoc. Prof. S. Mavrodiev, Ph.D., D.Sc./